

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENAMOSIOS VIETOS DEKLARAVIMO
ĮSTATYMAS**

1998 m. liepos 2 d. Nr. VIII-840
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos gyventojų gyvenamosios vietos deklaravimo (toliau – deklaravimas) sąlygas ir tvarką, deklaravimo duomenų pateikimą, apskaitą, tvarkymą ir naudojimą, nevaržant asmenų teisės laisvai kilnotis ir pasirinkti gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, laisvai išvykti iš Lietuvos, išskyrus tuos atvejus, kai šios teisės varžomos kitų įstatymų.

2 straipsnis. Deklaravimo tikslai

Deklaravimo tikslai yra rinkti ir kaupti duomenis apie asmenų gyvenamąją vietą, siekiant vykdyti valstybinius uždavinius, gerinti administravimą, įgyvendinti švietimo, socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros bei kitas su asmeniu, jo gyvenamąją vietą bei gerove susijusias programas, užtikrinant, kad duomenys apie asmens gyvenamąją vietą būtų pateikiami tik vienai šiuos duomenis renkančiai institucijai.

3 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

1. **Gyvenamosios vietos deklaravimas** – gyvenamosios vietos adresą sudarančių duomenų pateikimas deklaravimo įstaigai.

2. **Gyvenamoji vieta** – pagrindinė vieta, kurioje asmuo faktiškai dažniausiai gyvena ir su kuria jis yra labiausiai susijęs.

3. **Lietuvos Respublikos gyventojas** – Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenantis Lietuvos Respublikos pilietis, užsienio valstybės pilietis ar asmuo be pilietybės.

4. **Gyvenamosios vietos adresas** – pagrindinės gyvenamosios vietos, t. y. namo, buto ar kitos patalpos (toliau – gyvenamoji patalpa), nurodymas.

5. **Gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų tvarkymas** – deklaravimo duomenų rinkimas, įrašymas, kaupimas, apdorojimas, saugojimas, teikimas, naudojimas, keitimas (papildymas ar taisymas), naikinimas.

6. **Gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų valdytojas** – Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija, kuri tvarko deklaravimo duomenis ir nustato deklaravimo duomenų tvarkymo taisykles ir priemones.

7. **Gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų naudotojas** – fizinis ar juridinis asmuo, kuriam teikiami deklaravimo duomenys.

8. **Neturintys gyvenamosios vietos asmenys** – asmenys, kurie neturi gyvenamosios patalpos arba kurie dėl objektyvių priežasčių šio įstatymo nustatyta tvarka negali deklaruoti gyvenamosios vietos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-2216](#), 2004-05-04, Žin., 2004, Nr. 80-2834 (2004-05-14), i. k. 1041010ISTA0IX-2216

Straipsnio pakeitimai:

II SKYRIUS GYVENAMOSIOS VIETOS DEKLARAVIMAS

4 straipsnis. Deklaravimo subjektai

1. Gyvenamąją vietą privalo deklaruoti:

1) Lietuvos Respublikos piliečiai, atvykę gyventi į Lietuvos Respubliką ilgiau kaip 183 dienoms per metus, keičiantys gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje ar išvykstantys iš Lietuvos Respublikos ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui;

2) leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje turintys užsienio valstybių piliečiai ir asmenys be pilietybės, atvykę gyventi į Lietuvos Respubliką ar keičiantys gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje arba išvykstantys iš Lietuvos Respublikos ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-858](#), 2002-04-23, *Žin.*, 2002, Nr. 45-1711 (2002-05-04), i. k. 1021010ISTA00IX-858

2. Nepilnamečių gyvenamąją vietą deklaruoja jų tėvai, įtėviai, globėjai arba kiti asmenys, kurie pagal įstatymą ar kitą teisės aktą privalo jais rūpintis, jiems atstovauti, ginti jų teises ir teisėtus interesus, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 3 ir 4 dalyse.

3. Nepilnamečiai, įgiję visišką civilinį veiksnumą, gyvenamąją vietą deklaruoja patys.

4. Nepilnamečiai, kuriems sukako 16 metų, deklaruoja gyvenamąją vietą, jei negyvena kartu su tėvais, įtėviais, globėjais arba kitais teisėtais atstovais ir pastarieji jų gyvenamosios vietos nedeklaravo.

5. Asmenų, kuriems yra įsteigta globa ar rūpyba, gyvenamąją vietą deklaruoja globėjai, rūpintojai, socialinės globos, sveikatos priežiūros įstaigų, kurioms pavesta eiti globėjų, rūpintojų pareigas, administracija.

6. Užsienio valstybėse gyvenantys asmenys, kurie iš Lietuvos Respublikos išvyko trumpesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui, tačiau liko užsienio valstybėje ilgiau negu šešis mėnesius, apie gyvenamosios vietos pakeitimą deklaruoja per Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigas užsienio valstybėse. Šių asmenų pateikta gyvenamosios vietos deklaracija persiunčiama deklaravimo įstaigai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-2216](#), 2004-05-04, *Žin.*, 2004, Nr. 80-2834 (2004-05-14), i. k. 1041010ISTA0IX-2216

7. Gyvenamosios vietos neturintys asmenys Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka į apskaitą įtraukiami pagal savivaldybę, kurioje jie gyvena. Gyvenamosios vietos neturintys asmenys deklaravimo įstaigai pateikia šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1–6 punktuose nustatytus duomenis ir nurodo, kurioje savivaldybėje jie gyvena ir iš kur atvyko.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-2216](#), 2004-05-04, *Žin.*, 2004, Nr. 80-2834 (2004-05-14), i. k. 1041010ISTA0IX-2216

5 straipsnis. Atleidimas nuo deklaravimo

1. Gyvenamosios vietos nedeklaruoja:

1) užsieniečiai, kurie yra užsienio valstybių diplomatinė ir prekybos atstovybių, konsulinių įstaigų bei tarptautinių organizacijų atstovybių, akredituotų Lietuvos Respublikoje, darbuotojai (diplomatai, administracinis bei techninis ir aptarnaujantis personalas), bei jų šeimos nariai visą akreditavimo laiką;

2) užsieniečiai, kurie yra užsienio valstybių visuomenės informavimo priemonių, akredituotų Lietuvos Respublikoje, atstovai, bei jų šeimos nariai, užsieniečiai, akredituoti prie valstybės institucijų, bei jų šeimos nariai visą akreditavimo laiką.

2. Tarptautinių sutarčių ir Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais nuo gyvenamosios vietos deklaravimo gali būti atleidžiami ir kiti asmenys.

6 straipsnis. Deklaravimo duomenys

1. Deklaravimo duomenys yra sudėtinė informacijos apie Lietuvos Respublikos gyventojus dalis.

2. Deklaruojant gyvenamąją vietą, pateikiami šie deklaravimo duomenys:

- 1) asmens kodas ar neturinčiųjų asmens kodo gimimo data;
 - 2) vardas (-ai);
 - 3) pavardė;
 - 4) ankstesnė pavardė;
 - 5) pilietybė;
 - 6) asmens tapatybę patvirtinančio dokumento tipas, serija, numeris, išdavimo data ir vieta;
 - 7) gyvenamosios vietos adresas;
 - 8) duomenys apie gyvenamosios patalpos savininką (bendraturčius) (jei tai fizinis asmuo, – jo vardas, pavardė, asmens kodas ar gimimo data ir gyvenamoji vieta; jei tai juridinis asmuo, – juridinio asmens pavadinimas, kodas, buveinės adresas);
 - 9) ankstesnės gyvenamosios vietos adresas;
 - 10) atvykimo į tą gyvenamąją vietą data;
 - 11) išvykimo iš gyvenamosios vietos data (nurodoma išvykstant iš Lietuvos Respublikos).
3. Deklaravimo duomenys turi atitikti juos patvirtinančių dokumentų duomenis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-858](#), 2002-04-23, Žin., 2002, Nr. 45-1711 (2002-05-04), i. k. 1021010ISTA00IX-858

7 straipsnis. Deklaravimo tvarka

1. Lietuvos Respublikos gyventojas vienu metu deklaruoja tik vieną gyvenamąją vietą, net jei gyventų kelyje vietose.

2. Nelaikomi pakeitusiais deklaruotą gyvenamąją vietą:

- 1) Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose bei atstovybėse prie tarptautinių organizacijų, tarptautinėse organizacijose dirbantys Lietuvos Respublikos piliečiai ir kartu su jais išvykę šeimos nariai visą darbo šiose įstaigose ar organizacijose laiką;
- 2) asmenys, atliekantys privalomąją karo arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą;
- 3) asmenys, kurie gydosi stacionarinėse sveikatos priežiūros įstaigose;
- 4) moksleiviai ir studentai mokymosi laikotarpiu;
- 5) asmenys, atliekantys laisvės atėmimo bausmę, laikomi kardomojo kalnimo vietose;
- 6) jūreiviai.

3. Asmenys, nurodyti šio straipsnio 2 dalyje, deklaruoja gyvenamąją vietą tuo atveju, jeigu ją pakeičia arba jeigu nutrūksta jų ryšiai su ankstesne gyvenamąja vieta.

4. Lietuvos Respublikos gyventojai, kurie yra deklaravę gyvenamąją vietą ir kurių gyvenamoji patalpa nesikeičia pasikeitus buto (namo) numeriui, gatvės, gyvenamosios vietovės ar teritorijos administracinio vieneto pavadinimui, gyvenamosios vietos iš naujo nedeklaruoja.

5. Deklaruojant gyvenamąją vietą, deklaravimo įstaigai turi būti pateiktas gyvenamosios patalpos savininko (bendraturčių) ar jo įgalioto asmens parašu patvirtintas sutikimas, kad asmuo apsigyventų savininkui (bendraturčiams) priklausančioje gyvenamojoje patalpoje.

6. Asmuo laikomas deklaravusiu gyvenamąją vietą nuo deklaracijos pateikimo deklaravimo įstaigai dienos.

7. Deklaravimo taisyklės nustato gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų valdytojas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-858](#), 2002-04-23, Žin., 2002, Nr. 45-1711 (2002-05-04), i. k. 1021010ISTA00IX-858

8 straipsnis. Deklaravimo duomenų taisymas, keitimas ir naikinimas

1. Deklaravimo duomenys taisomi, keičiami ir naikunami, jeigu:

- 1) gyvenamąją vietą deklaravęs asmuo deklaravimo įstaigai pateikia prašymą ištaisyti, pakeisti ar panaikinti neteisingus jo deklaravimo duomenis;

2) gyvenamosios patalpos savininkas (bendraturčiai) deklaravimo įstaigai pateikia prašymą ištaisyti, pakeisti ar panaikinti jam priklausančioje gyvenamojoje patalpoje savo gyvenamąją vietą deklaravusio asmens pateiktus neteisingus deklaravimo duomenis;

3) gyvenamosios patalpos savininkas (bendraturčiai) deklaravimo įstaigai pateikia prašymą pakeisti jam priklausančioje gyvenamojoje patalpoje savo gyvenamąją vietą deklaravusio ir ją pakeitusio asmens deklaravimo duomenis.

2. Prašymą ištaisyti, pakeisti ar panaikinti deklaravimo duomenis nagrinėja ir sprendimą dėl jų taisymo, keitimo ir panaikinimo priima deklaravimo įstaiga.

3. Deklaravimo įstaiga, naudodamasi kitais valstybės registrais bei klasifikatoriais, gali tikrinti deklaravimo duomenų teisingumą ir turi teisę pareikalauti, kad deklaravęs gyvenamąją vietą asmuo arba gyvenamosios patalpos savininkas (bendraturčiai) pateiktų deklaravimo duomenis patvirtinančius ar paneigiančius dokumentus.

4. Sprendimas dėl deklaravimo duomenų taisymo, keitimo ir panaikinimo gali būti skundžiamas gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų valdytojui arba teismui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-858](#), 2002-04-23, *Žin.*, 2002, Nr. 45-1711 (2002-05-04), i. k. 1021010ISTA00IX-858

9 straipsnis. Teisė gauti informaciją

1. Gyvenamosios patalpos savininkas (bendraturčiai) ar jo įgaliotas asmuo turi teisę iš deklaravimo įstaigos gauti informaciją apie jam priklausančioje gyvenamojoje patalpoje savo gyvenamąją vietą deklaravusius asmenis.

2. Asmuo, deklaravęs savo gyvenamąją vietą, gyvenamosios patalpos savininkas (bendraturčiai) ar jo įgaliotas asmuo turi teisę iš deklaravimo įstaigos gauti informaciją apie neteisingų deklaravimo duomenų ištaisymą, pakeitimą ar panaikinimą.

3. Atsisakymas suteikti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją gali būti skundžiamas gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų valdytojui arba teismui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-858](#), 2002-04-23, *Žin.*, 2002, Nr. 45-1711 (2002-05-04), i. k. 1021010ISTA00IX-858

10 straipsnis. Deklaravimo terminas

1. Asmenys, privalantys deklaruoti gyvenamąją vietą, ją deklaruoja per 7 darbo dienas nuo pareigos deklaruoti gyvenamąją vietą atsiradimo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-858](#), 2002-04-23, *Žin.*, 2002, Nr. 45-1711 (2002-05-04), i. k. 1021010ISTA00IX-858

2. Asmenys, išvykstantys iš Lietuvos ilgesniam nei šešių mėnesių laikotarpiui, deklaruoja apie gyvenamosios vietos pakeitimą per 7 darbo dienas iki išvykimo.

11 straipsnis. Deklaravimo įstaiga

Deklaravimo įstaiga yra gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų valdytojo įgaliota ir jo pavedimu deklaravimo duomenis bei gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą tvarkanti institucija. Deklaravimo įstaiga asmens prašymu išduoda jo gyvenamąją vietą patvirtinantį dokumentą, taip pat išsiunčia gyvenamosios patalpos savininkui (bendraturčiams) pranešimą apie jam (jiems) priklausančioje gyvenamojoje patalpoje savo gyvenamąją vietą deklaravusius asmenis. Gyvenamosios vietos neturinčio asmens, į apskaitą įtraukto Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, prašymu deklaravimo įstaiga išduoda pažymą, patvirtinančią, kad šis asmuo yra įtrauktas į apskaitą. Pažymoje nurodoma savivaldybė, kurioje tas asmuo gyvena.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-858](#), 2002-04-23, *Žin.*, 2002, Nr. 45-1711 (2002-05-04), i. k. 1021010ISTA00IX-858

Nr. [IX-2216](#), 2004-05-04, *Žin.*, 2004, Nr. 80-2834 (2004-05-14), i. k. 1041010ISTA0IX-2216

III SKYRIUS

DEKLARAVIMO DUOMENŲ APSKAITA, TVARKYMAS, NAUDOJIMAS

12 straipsnis. Deklaravimo duomenų apskaita

Gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų apskaitą atlieka Vyriausybės įgaliota institucija – gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų valdytojas.

13 straipsnis. Deklaravimo duomenų tvarkymas

Gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų valdytojas duomenis turi suderinti su kitais valstybės registrais bei klasifikatoriais ir tvarkyti pagal Valstybės registrų įstatymą ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą.

14 straipsnis. Deklaravimo duomenų naudojimas

Gyvenamosios vietos deklaravimo duomenys naudojami įstatymų nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

15 straipsnis. Lietuvos Respublikos gyventojų atsakomybė

Lietuvos Respublikos gyventojai, privalantys deklaruoti gyvenamąją vietą, pažeidę šį įstatymą, deklaravimo tvarką ar pateikę melagingus deklaravimo duomenis, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Deklaravimo duomenų valdytojų ir deklaravimo duomenų naudotojų atsakomybė

Gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų valdytojai, pažeidę duomenų tvarkymo taisykles, ir gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų naudotojai, pažeidę duomenų naudojimo tvarką, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarka

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo įgyvendinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo įgyvendinimo įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1598](#), 2000-03-28, Žin., 2000, Nr. 27-716 (2000-03-31), i. k. 1001010ISTAI-1598

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1259](#), 1999-06-22, Žin., 1999, Nr. 60-1953 (1999-07-09), i. k. 0991010ISTAI-1259

Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1598](#), 2000-03-28, Žin., 2000, Nr. 27-716 (2000-03-31), i. k. 1001010ISTAI-1598

Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-858](#), 2002-04-23, Žin., 2002, Nr. 45-1711 (2002-05-04), i. k. 1021010ISTA00IX-858

Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2216](#), 2004-05-04, Žin., 2004, Nr. 80-2834 (2004-05-14), i. k. 1041010ISTA0IX-2216

Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo 3, 4 ir 11 straipsnių papildymo įstatymas